

TOP-10

VOOR EEN BETER MILIEU

IN VERKIEZINGSPROGRAMMA'S

1. EEN STRUCTURELE EN INTEGRALE AANPAK

2. RUIMTE EN GRONDBELEID

3. NATUUR EN LANDSCHAP

4. DUURZAAM BOUWEN

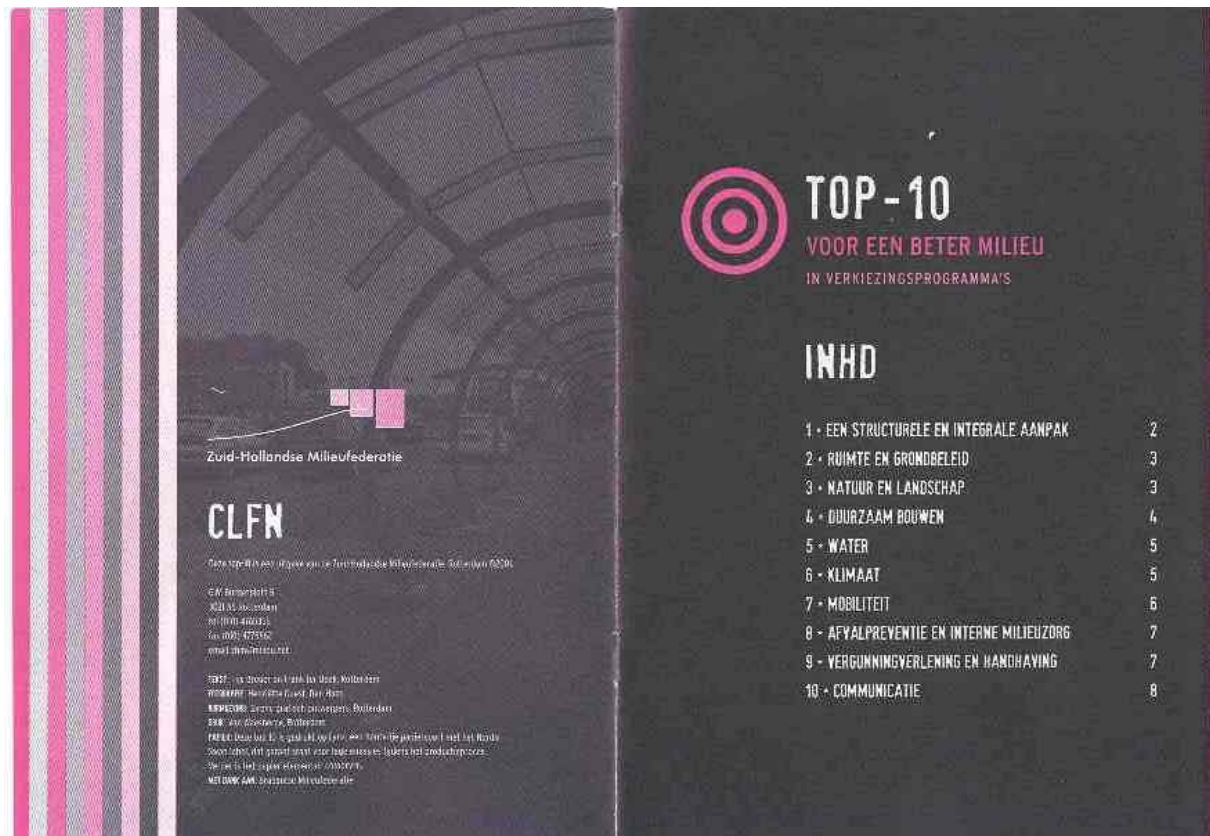
5. WATER

6. KLIMAAT

7. MOBILITEIT

8. AFVALPREVENTIE EN INTERNE MILIEUZORG

9. VERGININGVERBOD EN HANDEHAVING

TOP 10 voor een beter milieu in verkiezingsprogramma's

Komend voorjaar zijn er gemeenteraadsverkiezingen. Veel gemeentelijke politieke partijen stellen nu hun programma op. De Zuid-Hollandse Milieufederatie biedt hen hier een lijst met suggesties voor het verkiezingsprogramma. De lijst bevat tien speerpunten voor vernieuwing van beleid op het gebied van natuur, milieu en landschap. Hopenlijk nodigen deze tips uit om gemeentelijk milieubeleid breder op te vatten dan vergunningverlening en afvalinzameling.

Een jaarlijkse milieumonitor maakt vorderingen en stagnatie inzichtelijk.

TOP*1

1. Een structurele en integrale aanpak

De gemeente heeft een actueel milieubeleidsplan om sturing te geven aan het milieubeleid bij verschillende afdelingen. Omdat het milieu alle beleidsvelden raakt, dient het natuur- en milieubeleid te worden opgenomen in het beleid van diverse andere beleidsterreinen. Te denken valt aan economische zaken, stedenbouw, bouw- en woningtoezicht, verkeer en openbare werken. Het is belangrijk dat integratie vooral plaats vindt op het politiek-bestuurlijke niveau, bijvoorbeeld in het collegeprogramma.

Tips:

- + Het milieubeleid bevat duidelijke doelstellingen en prioriteiten. Een jaarlijkse milieumonitor maakt vorderingen en stagnatie inzichtelijk.
- + Elk bestemmingsplan en elk ander toepasselijk beleidsplan is voorzien van een milieuparagraaf.
- + Conflicterende belangen en ruimteclaims worden inzichtelijk gemaakt. Er zijn voldoende financiële middelen en deskundige menskracht aanwezig voor de ontwikkeling en uitvoering van milieubeleid.
- + Hanteer en milieutoets bij de gedachten- en beleidsvorming van andere beleidsvelden.

Leesvoer:

Werkdocument 'Goed gemeentelijk milieubeleid'
Uitgave van Stichting Natuur en Milieu, Milieudefensie
en de 12 provinciale milieufederaties.

TOP*2

2. Ruimte en grondbeleid

Een goede inrichting van het bebouwde gebied draagt bij aan een vitale leefomgeving, minder milieudruk en behoud van de open ruimte. Het ruimtegebruik van wonen en werken moet effectiever.

Tips:

- + In beeld brengen hoe de ruimte in bestaande woonwijken en bedrijventerreinen effectiever benut kan worden. Eerst en vooral steven naar revitalisering, herstructurering en verdichting.
- + Lokaal grondbeleid voeren met een heffing op het omzetten van groene ruimte naar bebouwd gebied.
- + De opbrengsten uit het grondbeleid benutten voor natuuraanleg en revitaliseringsprojecten
- + Alleen nieuwe bedrijventerreinen bouwen wanneer de noodzaak daartoe hard is aangetoond, mede gelet op ruimtewinst die te behalen is op bedrijventerreinen elders in de regio.

Leesvoer:

Brochure 'Netwerken met kansen, sturen van duurzame stedelijke ontwikkeling'

Uitgave van Stichting Natuur en Milieu, Milieudefensie en de 12 provinciale milieufederaties

TOP*3

3. Natuur en landschap

De gemeente zorgt voor behoud, herstel en ontwikkeling van landschapswaarden. Zij zorgt voor een relatie tussen het binnen- en buitenstedelijk groen door een aaneengesloten ecologische en recreatieve structuur.

Tips:

- + Rond de bebouwde kom een blauw-groene mal opstellen, die enerzijds de contour aangeeft voor bebouwing en anderzijds natuur- en recreatie aan de rand van de bebouwing bevordert.
- + De rijks- en provinciale ecologische hoofdstructuur planologisch beschermen tegen aantasting en verstoring.
- + De aanwezige natuurwaarden in kaart brengen en een landschapsbeleidsplan opstellen dat dient als bouwsteen voor het bestemmingsplan buitengebied. Het groen, de waterlopen en de openbare ruimte ecologisch inrichten en gifvrij beheren.
- + Verouderde bestemmingsplannen actualiseren en effectief handhaven. Eigen gronden inzetten of ruilen voor natuurontwikkeling.

Leesvoer:

Brochure 'De groene mal'

Uitgave van Stichting Natuur en Milieu, Milieudefensie en de 12 provinciale milieufederaties

TOP*4

4. Duurzaam bouwen

De bouwsector blijft een belangrijke sector waar nog veel milieuwinst te behalen valt. Dit vraagt vooral om een cultuurverandering gericht op meer kwaliteit die een lange adem vergt. Daarbij omvat de bouwsector meer dan alleen woningbouw. Ook in de utiliteitsbouw en de grond- weg- en waterbouw is veel mogelijk.

Tips:

- + De bouwverordening aanvullen met een duurzaamheidsparagraaf of aparte duurzaamheidsverordening, zodat minimaal het basisniveau van de nationale pakketten woningbouw en renovatie wordt toegepast.
- + Nieuwe en op te knappen woongebieden inrichten met behulp van Het nationaal pakket duurzame stedenbouw en grond- weg- en waterbouw.
- + Bedrijventerreinen en kantorencomplexen duurzaam inrichten en nieuw te vestigen bedrijven selecteren op grond van milieuambities.
- + Een gericht aanbestedingsbeleid, door voorwaarden en materiaalvoorkeuren op te nemen in bestekken en opdrachtverstrekkingen.

Leesvoer:

Boekje: 'Steeds anders, duurzame herstructuering van naoorlogse wijken'

Uitgave Stichting natuur en milieu

Door middel van een windplan of aanpassing van bestemmingsplannen aangeven waar windturbines geplaatst kunnen worden

TOP*5

5. Water

Door klimaatveranderingen en stijging van de zeespiegel is extra capaciteit nodig voor waterberging. Deze nieuwe natte gebieden kunnen goed worden gecombineerd met natuurontwikkeling en recreatie. De locatiekeuzen voor bebouwing, beheer en inrichting behoren aan te sluiten bij het watersysteem. Uiteraard moet waterverontreiniging worden tegengegaan.

Tips:

- + Water hanteren als leidend principe in de ruimtelijke ordening. Minimaal 10% van het grondoppervlak bestemmen voor waterberging.
- + Riooloverstorten saneren, gescheiden rioolwatersystemen aanleggen en actualiseren van gemeentelijk rioleringsplan.
- + Gemeentelijk waterplan opstellen met aandacht voor het afkoppelen van verhard oppervlak en hergebruik van water.
- + Aanleg van natuurvriendelijke oevers (voor zuivering en ecologie).

Leesvoer:

Handboek 'Stedelijke waterplannen'
Uitgave van Zuiveringschap Hollandse Eilanden en Waarden.

TOP*6

6. Klimaat

De hele wereld is er inmiddels van overtuigd dat de klimaatverandering, door een overmatige uitstoot van kooldioxide, een halt toe moet worden geroepen. De gemeente speelt een essentiële rol in het terugdringen van het energiegebruik en het vergroten van het aandeel duurzame energie.

Tips:

- + Door middel van een windplan of aanpassing van bestemmingsplannen aangeven waar windturbines geplaatst kunnen worden en waar niet.
- + De toepassing van zonne-energie voor elektriciteit en warm water stimuleren.
- + De straatverlichting kritisch beoordelen op noodzaak en energiegebruik en zo nodig aanpassen.
- + In de vergunningverlening gebruik maken van de verruimde mogelijkheden voor het eisen van een verhoogde energieprestatie, energieonderzoek en mobiliteitsmaatregelen.
- + Een energieprestatie advies (EPA) beschikbaar stellen aan alle bewoners.

Leesvoer:

Brochure 'Frisse wind door Nederland'

Uitgave van stichting Natuur en Milieu en de 12 provinciale milieufederaties

Autoluwe binnensteden nastreven, gekoppeld aan geconcentreerd en betaald parkeren.

TOP* 7

7. Mobiliteit

Driekwart van alle verplaatsingen is korter dan 7,5 kilometer. de meeste mensen wonen, werken, sporten winkelen en ontspannen binnen een straal van 20 kilometer. Het gemeentebestuur kan door een actief 'korte afstandenbeleid' het gebruik van de fiets en het openbaar vervoer stimuleren. Dit komt de bereikbaarheid, de leefbaarheid en de veiligheid ten goede.

Tips:

- + Voorrang van voetgangers, fietsers en openbaar vervoer bevorderen.
- + Zorgen voor snelle, veilige en comfortabele fiets routes en -voorzieningen.
- + Autoluwe binnensteden nastreven, gekoppeld aan geconcentreerd en betaald parkeren.
- + Veilige routes maken voor kinderen en ouderen.
- + Een verkeersmilieukaart benutten als bouwsteen voor de ruimtelijke ordening.
- + Aantrekkelijke haltes en overstappunten maken voor openbaar en collectief vervoer.

Leesvoer:

Brochure 'ABC op locatie, een nieuwe kijk op locatiebeleid'

Uitgave van Stichting Natuur en Milieu, Milieudefensie en de 12 provinciale milieufederaties

TOP*8

8. Afvalpreventie en interne milieuzorg

Preventie, gescheiden inzameling en hergebruik zijn kerntaken van gemeenten. Daarnaast is afvalpreventie ook lucratief voor gemeenten, omdat daarmee de afvalstoffenheffing verlaagd kan worden. Met een intern milieuzorgsysteem is de gemeente een betrouwbare zakelijke partner en geeft tevens het goede voorbeeld.

Tips:

- + Een gecertificeerd milieuzorgsysteem invoeren voor alle bedrijfsonderdelen. Registratie en vermindering van water- en energiegebruik, afvalproductie en hergebruik.
 - + Het inkoopbeleid vergroenen, o.a. met milieuvriendelijke catering, groene stroom, biologisch zaai en plantgoed gerecycled straatmeubilair.
 - + De doelstellingen van het AOO voorbijstreven door voldoende inzamelpunten voor gft, glas, papier, textiel, wit- en bruingoed en kca.
 - + De ladder van Lansink toepassen door actief preventie en hergebruik te stimuleren.
- De mogelijkheden voor 'diftar' onderzoeken, waarbij men betaalt per kilo afval.

Leesvoer:

"Duurzaam inkopen" Brochure en Nieuwsbrief
Uitgave van Programmabureau Duurzaam Inkopen.

TOP*9

9. Vergunningverlening en handhaving

Regelmatig toezicht op milieuvoorschriften bij bedrijven is noodzakelijk om onnodige milieubelasting en risicovolle situaties te voorkomen. Daarnaast dienen milieuvergunningen actueel zijn, om te voorkomen dat achter de feiten wordt aangelopen en nieuwe technieken ongebruikt blijven. De verruimde reikwijdte biedt extra mogelijkheden om bedrijven aan te zetten tot besparing van energie en grondstoffen, afvalpreventie en vervoersmanagement.

Tips:

- + Aanvullende maatregelen nemen rond risicovolle bedrijven.
- + Vergunningen minstens iedere vijf jaar actualiseren.
- + Streven naar minimalisering van effecten voor mens en milieu.
- + Omwonenden voorlichten over risicovolle situaties en rampenplannen.

Leesvoer:

“Better to change before we are changed”, de bedrijfsagenda voor de toekomst.

Uitgave van stichting Natuur en Milieu.

TOP*10

10. Communicatie

Een actieve betrokkenheid en deelname zorgt ervoor dat beleid beter aansluit bij de beleving van de inwoners. Door vergroting van het draagvlak wordt grote weerstand achteraf en het terugdraaien van besluiten voorkomen. Soms komen burgers, maatschappelijke groepen en het bedrijfsleven gezamenlijk tot creatieve oplossingen voor hardnekkige problemen. Basiskennis over natuur en milieu voorkomt onverschillig milieugedrag en zwerfvuil. Het versterkt ook de betrokkenheid van mensen met de natuur.

Tips:

- + Burgers interactief en vroegtijdig betrekken bij besluitvorming.
- + Elk nieuw beleidsplan voorzien van een communicatieparagraaf.
- + Contacten opbouwen en onderhouden met lokale natuur- en milieugroepen in de vorm van een milieuplatform.
- + Laten zien wat er concreet wordt bereikt door middel van een jaarlijkse milieumonitor.
- + Natuur- en milieueducatie versterken en nieuwe kinderboerderijen opzetten.

Leesvoer:

Brochure '15 jaar Consulentschap NME, van basiseducatie naar burgerparticipatie'

Uitgave van het Consulentschap NME Zuid-Holland